

JBS Kompetensförsörjning – Årssammanfattning 2021

Innehåll

- Bakgrund
- Aktiviteter 2021
- Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning
- 2022

Bakgrund

Syfte- Mål- Strategi

Arbetet inom JBS Kompetens har bedrivits med utgångspunkt i tidigare framtaget syfte, mål och strategi, som tillsammans utgjort en tydlig riktning för gruppens arbete.

Syfte

Skapa förutsättningar för att järnvägsbranschen ska få tillgång till medarbetare med rätt kompetens

Mål

Att ha rätt kompetens inom järnvägsbranschen

Strategi

Utbildning

- Påverka att det finns utbildningar som genererar rätt kompetens som tillgodoser och uppfyller järnvägsbranschens behov, idag och i framtiden
- Samverka med högskola och bransch för att teknisk utveckling ska bli akademiskt förankrad
- Sammanhållande för nätverk med utbildningsanordnare för information och erfarenhetsutbyte på alla nivåer- från gymnasiet till universitet

Attraktivitet

- Samverka för att stärka attraktiviteten och kunskapen om järnvägen som en framtidsbransch
- Samverka övergripande med relevanta aktörer för att öka antalet sökanden till utbildningar samt antalet kvalificerade sökanden till jobb inom järnvägsbranschen

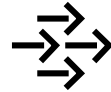

JBS Kompetens

Organisation

JBS Kompetens 2021, medlemmar:
Green Cargo, Camilla Morin, Cajsa Fellerfeldt
Eklund
MTR, Petra Skogdalen Nordgren, Peter
Theorell
Tågföretagen, Linda Ekholm
SJ, Mattias Gyllby, Erik Franklin
FSJ/ Byggföretagen, Susanne Andersson,
Andreas Brendinger
Svensk kollektivtrafik/Region Skåne, David
Lindén, Charlotta Levin
Trafikverket, Linda Åhlberg
Trafikverket, Helena Tilander
JBS, Sofia Lundberg
JBS ledningsansvarig, Linn Bröms

Verksamhet

JBS Kompetens ska vara
Järnvägsbranschens arena för
gemensam samverkan för
utbildningar och attraktivitet. Det
ska vara ett forum för att ta fram
en gemensam bild av behov av
kompetens och resurser i dag
och i framtiden. Dessutom ska
gemensamma insatser
genomföras för att öka
branschens attraktivitet och föras
gemensamma dialoger med
lärosäten och aktörer inom
utbildningssystemet.

Arbetsätt

Mindre grupperingar och
ansvarsområden för
genomförande av aktiviteter.

Prioritering och uppföljning av
aktiviteter vid möten med JBS för
att säkerställa att gruppen har
en gemensam bild av vad som
ska åstadkommas samt framdrift
i genomförande av aktiviteter.

Möten

- Möten ca var femte vecka

- Dokumentation: Minnesanteckningar

Informations- delningsyta

- Arbetsrum i Teams

Utmaningar under 2021

- Samtliga möten har fortsatt under 2021 skett digitalt- flera i gruppen har aldrig träffats vilket har inneburit vissa utmaningar för gruppens arbete. Sammantaget och sett utifrån omständigheterna har dock arbetet flutit på bra. Arbetsformer och genomförande av aktiviteter har krävt anpassningar och alternativa lösningar.
- Pandemin har stundvis orsakat svårigheter för respektive organisation att prioritera gruppens arbete och bidra med resurser.

Aktiviteter 2021

Aktiviteter 2021

Med anledning av pandemin blev det även under 2021 nödvändigt att ställa om merparten av planerade aktiviteter. Större delen av det som planerats som fysiska träffar fick göras om till digitala alternativ eller genomföras som ”hybridevent”, en kombination av digitalt deltagande och fysiskt närvaro.

Sammantaget är bedömningen att nödvändig omställning har fallit relativt väl ut men det kan dock konstateras att vi nått ett färre antal deltagare jämfört med tidigare år då det var möjligt att hålla fysiska event.

Aktiviteter 2021

Arbetsmarknadskunskap

Arbetsmarknadskunskap är JBS förlängd arm ute i skolorna, de träffar elever och informerar och inspirerar om tåg- och järnvägsbranschen. De berättar om framtiden, karriär- och arbetsmöjligheter, utbildning, vägar in i branschen m.m. Eleverna får samtidigt träffa några av medarbetarna i branschen och får hör om deras resor och vad de tycker om branschen.

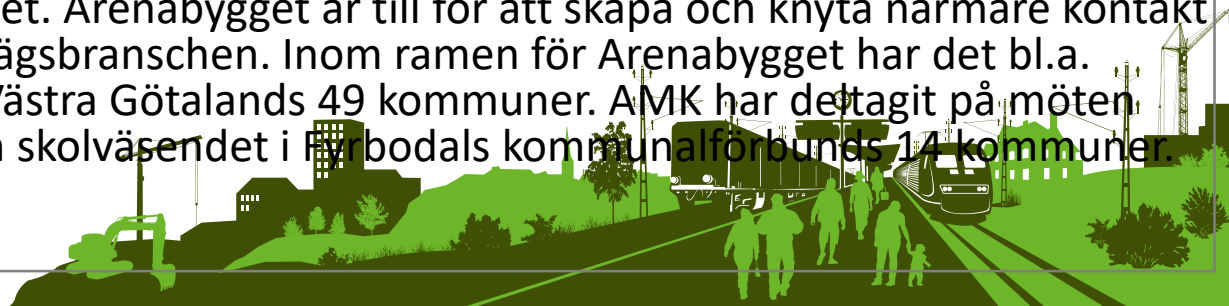
Under 2021 genomfördes 18 digitala föreläsningar för gymnasie- och högstadieelever samt ett antal fysiska event. Av de fysiska evenen genomfördes en eventdag på LTH Campus Helsingborg med tre separata föreläsningar för gymnasieelever. Ytterligare nio separata föreläsningar genomfördes för fyra gymnasieskolor i regionerna Stockholm, Helsingborg och Vänersborg. Med anledning av att årskurs åtta inte fick genomföra någon praktik på grund av pandemin, så arrangerades även en extra digital föreläsning för dom.

Nytt för 2021 var att vi genomförde två mycket uppskattade digitala föreläsningar för målgrupperna; arbetssökande 18-29 år och arbetssökande 30-65 år. Vi genomförde även ett antal digitala föreläsningar för: arbetsförmedlare och omställningsorganisationer och studie- och yrkesvägledare.

Arbetsmarknadskunskap har även genomfört en digitalföreläsning för JBS ambassadörer för att ge dem mer info om vad som är viktigt att tänka på som ambassadör.

I samband med JBS årliga event för utbildningsanordnarna så informerad Arbetsmarknadskunskap om det arbete som de genomför tillsammans med JBS.

Under året har vi även jobbat med något som vi kallar Arenabygget. Arenabygget är till för att skapa och knyta närmare kontakt mellan de lokala och regionala arbetsgivarna inom tåg- och järnvägsbranschen. Inom ramen för Arenabygget har det bl.a. genomförts ett digitalt föredrag för studie- och yrkesvägledare i Västra Götalands 49 kommuner. AMK har deltagit på möten med studie- och yrkesvägledare, rektorer och beslutsfattare inom skolväsendet i Rybodals kommunalförbunds 14 kommuner.

Aktiviteter 2021

Kompetensgrupp KTH

Fortsatt arbete med Kompetensgruppen KTH under året. Syftet är att öka antalet sökanden till KTHs program och kurser samt verka för att öka antalet som slutför dessa. Vidare syftar det till ett tryggande av att KTHs järnvägsrelaterade program och kurser är i linje med branschens framtida behov samt för att öka antalet ex-jobb och doktorander inom järnvägsbranschen.

Inspirationsföreläsningar för studenter på KTH

Under hösten genomfördes tre stycken digitala inspirationsföreläsningar för studenter från samhällsbyggnad, farkost och elektro med syfte att locka dem att söka sig till järnvägsbranschen. Under föreläsningen fick studenterna möta tidigare studenter från KTH som idag jobbar i järnvägsbranschen. De informerade och inspirerade studenterna genom att berätta om branschen, olika karriärs- och arbetsmöjligheter, vägar in i branschen, framtidsspaning m.m. De digitala föreläsningarna lockar tyvärr inte lika många deltagare som när vi har genomfört fysiska föreläsningar innan pandemin, då har vi även kunnat bjuda studenterna på lunch. Däremot kunde vi genom den utvärdering som genomfördes konstatera att de studenter som deltog på föreläsningarna var mycket nöjda med föreläsningen, och svarade att järnvägsbranschen skulle kunna vara intressant för dem att jobba inom i framtiden.

Workshop Moderna frågeställningar och ny teknik

I oktober genomfördes en workshop på KTH om moderna frågeställningar och ny teknik i Järnvägsbranschen. Under workshopen och i förberedelsen av den deltog representanter från olika arbetsgivare i branschen samt från Trafikverket och KTH. Syfte med workshopen var att identifiera och prioritera moderna frågeställningar och ny teknik som behöver bli en del av/eller som vi behöver utöka kompetensen inom i branschen. Resultatet överlämnades till KTH för att kunna användas ibland annat i utvecklingen av kurser och program.

Aktiviteter 2021

Forts Kompetensgrupp KTH

Järnvägsevent på KTH

I november genomfördes ett event på KTH med fokus främst kopplat till ex-jobb men även för att lyfta fram järnvägen utifrån utmaningar/ möjligheter. Eventet inkluderade föredragande från flera företag i branschen samt presentationer av ex-jobb och var i grunden en digital träff via Zoom men det gavs ändå möjlighet att delta på plats på KTH. Inbjudna var studenter inom utvalda utbildningar som kan kopplas till järnvägsbranschen och inkluderade både studenter som är aktuella för att skriva ex-jobb under våren 2022 och dem som blir aktuella för det först om ett eller ett par år. Utvärderingen bland de cirka 100 deltagarna visade en positiv och uppskattande bild av bild av eventet och det gavs förbättringsförslag och idéer för kommande tillfällen.

Kompetensgrupp på LTH

En Kompetensgrupp liknande som på KTH har startats på LTH med ett konstaterat gott engagemang inom företagssidan.

Järnvägsjobb.se, Facbook, Instagram och LinkedIn

Kontinuerligt arbete med publicering av annonser, filmer och information samt återkoppling på inlägg. Följarantalet går stabilt uppåt inom samtliga kanaler.

Aktiviteter 2021

Ambassadörer

Under våren rekryterades nya och nygamla ambassadörer med uppdraget att vara ansiktet utåt för järnvägsbranschen. Arbetsuppgifterna har under året mestadels präglats av digitala uppdrag i olika former och i olika kanaler.

Framtidsvalet

JBS medverkade i Framtidsvalets katalog som beställdes och användes av 91% av högstadieskolorna och 80% av gymnasieskolorna i Sverige. En film om järnvägsbranschen har tagits fram som har använts inom Framtidsvalets verksamhet, främst riktad mot SYV:are men som även kommer att vara användbar i flera sammanhang.

Inspirationsträff med utbildningsanordnare

Träff med utbildningsanordnare i branschen för att diskutera utbildningsfrågor, vilket är mycket uppskattat. Syftet är att utveckla kontakter mellan järnvägsbranschen och utbildningsanordnare för att tillsammans driva på utvecklingen av järnvägsutbildningar.

Podcast

Framtagande av en podcast inom ämnet utbildning och karriär. Syftet med podcasten är att ge en lättillgänglig bild av vad du kan gå för utbildningar och vad det senare kan leda till för jobb inom järnvägsbranschen. Två avsnitt publicerades under 2021 och ett ytterligare kommer under 2022.

Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning

Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning

Trafikverket fick tidigare ett regeringsuppdrag att avhjälpa brister i den långsiktiga kompetensförsörjningen inom järnvägsbranschen. Detta inkluderar att Trafikverket under 2021-2022 i samverkan med branschens aktörer ska leda ett antal prioriterade åtgärder inom ramen för regeringsuppdraget.

Kompetensförsörjning är en fråga som berör hela järnvägsbranschen och för att lyckas med en positivt förändring behöver samtliga intressenter vara med på resan.

Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning

Järnvägscollege

Inom Trafikverkets regeringsuppdrag, med ambitionen att framtidssäkra utbildningar inom järnvägsbranschen, initierades en utredning om hur en branschskola för järnvägen skulle kunna fungera. Trafikverket tillsatte vidare en projektgrupp för att, i samarbete med branschens aktörer, ta fram förslag på modell för en branschskola. Samverkan har skett via arbets- och intressent-grupper, många parter har varit involverade och flera personer inom JBS Kompetens har engagerats. Ett förslag till modell för en branschskola, ett så kallat Järnvägscollege, har under 2021 gemensamt arbetats fram. Arbetet fortsätter under 2022 med etablering och överlämning inför en uppstart av Järnvägscollege.

Järnvägscollege ska vara en neutral mäklare mellan Trafikverket, bransch och utbildningsanordnare. Visionen är att det ska fungera som utbildningsstöd för utbildningsanordnare. Uppdraget för ett Järnvägscollege blir bland annat att:

- främja potentiella nya utbildningsanordnare med jämn geografisk spridning
- säkerställa effektiv samverkan och ett nätverk
- tydliggör krav för att bedriva utbildning per utbildningsnivå
- säkerställa kvalitativ utbildning
- definiera nationellt likvärdigt utbildningsnamn, innehåll och kvalifikationskrav
- ta fram gemensamma basmaterial och verkar för tillgång till fler anläggningar.

Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning

Järnvägsbranschens Arbetsgivarerbjudande, EVP

Ett projekt under ledning av Universum startades för att ta fram en strategiplattform för branschgemensam kommunikation av arbetsgivarerbjudandet. Resurser från JBS Kompetens har deltagit i projektgruppen och ett stort antal aktörer inom järnvägsbranschen har bidragit med resurser, vilket summerar till ett gott samarbete och engagemang. Arbetet startades upp under våren 2021 och beräknas avslutas under början av 2022, därefter startas nya aktiviteter för att levandegöra och kommunicera framtaget EVP .

Att beskriva oss som bransch med ett väldefinierat arbetsgivarerbjudande (EVP), är värdefullt i den meningen att det skapar samsyn och enhetlighet. Ett EVP definierar upplevelsen av att vara en del av branschen samt kommunicerar detta med en röst. Vidare främjar det ett medarbetarengagemang och ambassadörskap genom att belysa medarbetarnas gemensamma erfarenheter.

Aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning

Fördubbla antalet utbildningsplatser för BES på YH

Uppdraget omfattade inledningsvis att verka för att fördubbla antalet utbildningsplatserna på befintliga YH utbildningar inom BES (bana, el, signal) och i början av 2021 fördes dialoger med Trafikverksskolan om det. I samband med detta meddelade FSJ att det redan idag är svårt att hitta LIA-platser till de redan befintliga utbildningarna i södra Sverige och man valde därmed att inte gå vidare med att försöka utöka antalet utbildningsplatser där. FSJ hade istället en önskan om att det skulle göras satsningar i mellersta Sverige. Vidare visade Borlänge kommun intresse för att starta YH utbildning inom signalteknik och företagen på orten såg det som intressant. Därmed började möjligheterna undersökas för att etablera utbildningar i Borlänge och dialog fördes med kommunen, Trafikverksskolan, Trafikverket, FSJ, Arbetsförmedlingen m.fl.

I juni gjordes ett besök i Borlänge för att bedöma om en befintlig övningsanläggning skulle kunna användas vid utbildningen av signaltekniker och det visade sig att det skulle krävas ett omfattande arbete för det. Borlänge kommun har därefter jobbat vidare för att hitta medel för att kunna finansiera en vidare utredning där de tydliggör vad som krävs och vad det skulle kosta med en etablering. Trafikverket kommer kopplat till regeringsuppdraget stötta med resurser om det blir aktuellt med en utredning eftersom branschen välkomnar en YH utbildning för signaltekniker i Borlänge.

Fokus för arbetet 2022

Fokus för arbetet 2022

- Fortsätta att utveckla samarbetet med Kompetensgrupp KTH samt LTH, arbetet ska intensifieras ytterligare under året. Se över samarbetsytor för aktiviteter vid olika universitet och högskolor. Arbetet med att examensarbeten behöver stärkas både vad det gäller att locka till sig studenter och att ta fram erbjudanden om ex-jobb inom respektive organisation.
- Järnvägsjobb.se ska byggas om med start i början av 2022 och får då ett mer ändamålsenligt och tidsenligt innehåll. Sidan är ett nav för JBS och ska säkerställa JBS budskap ur ett helhetsperspektiv.
- Engagemang i aktiviteter inom Trafikverkets regeringsuppdrag för kompetensförsörjning:
 - Fortsatt arbete med Järnvägs College
 - Kommunera och levandegöra framtaget gemensamt EVP för järnvägsbranschen
- Fysiska och digitala event i syfte att attrahera fler till branschen.

